

2025/2598

16.12.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/2598

od 15. prosinca 2025.

**za potporu Haškom kodeksu postupanja i neširenju balističkih projektila u okviru provedbe
Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Europsko vijeće donijelo je 12. prosinca 2003. Strategiju EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje.
- (2) Vijeće je 17. studenoga 2003. donijelo Zajedničko stajalište 2003/805/ZVSP ⁽¹⁾ u kojem se Uniju poziva da uvjeri što više zemalja da potpišu Haški kodeks postupanja, a posebno one zemlje koje raspolažu balističkim projektilima. U tom zajedničkom stajalištu poziva se i na daljnji razvoj i provedbu tog kodeksa, posebno njegovih mjera za izgradnju povjerenja, te na promicanje bliskijeg odnosa između tog kodeksa i sustava Ujedinjenih naroda koji se temelji na multilateralnim dogovorima o neširenju.
- (3) U Globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije iz 2016. naglašava se da će Unija pojačati svoj doprinos kolektivnoj sigurnosti.
- (4) U Strateškom kompasu za sigurnost i obranu iz 2022. upućuje se na stalnu prijetnju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke te se u njemu izražava cilj Unije da ojača konkretna djelovanja Unije za potporu ciljevima razoružanja, neširenja i kontrole oružja.
- (5) Vijeće je prethodno donijelo pet odluka za potporu Haškom kodeksu postupanja i neširenju balističkih projektila odnosno odluke 2008/974/ZVSP ⁽²⁾, 2012/423/ZVSP ⁽³⁾, 2014/913/ZVSP ⁽⁴⁾, (ZVSP) 2017/2370 ⁽⁵⁾, i (ZVSP) 2023/124 ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2003/805/ZVSP od 17. studenoga 2003. o univerzalizaciji i jačanju multilateralnih sporazuma na području neširenja oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke (SL L 302, 20.11.2003., str. 34., ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2003/805/oj>).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2008/974/ZVSP od 18. prosinca 2008. za potporu Haškom kodeksu postupanja protiv širenja balističkih projektila u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje (SL L 345, 23.12.2008., str. 91., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/974/oj>).

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2012/423/ZVSP od 23. srpnja 2012. o potpori neširenju balističkih projektila u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje i Zajedničkog stajališta Vijeća 2003/805/ZVSP (SL L 196, 24.7.2012., str. 74., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/423/oj>).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2014/913/ZVSP od 15. prosinca 2014. za potporu Haškom kodeksu postupanja i neširenju balističkih projektila u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništavanje (SL L 360, 17.12.2014., str. 44., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2014/913/oj>).

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/2370 od 18. prosinca 2017. za potporu Haškom kodeksu postupanja i neširenju balističkih projektila u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 337, 19.12.2017., str. 28., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2370/oj>).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/124 od 17. siječnja 2023. za potporu Haškom kodeksu postupanja i neširenju balističkih projektila u okviru provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (SL L 16, 18.1.2023., str. 36., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/124/oj>).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. S ciljem provedbe Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, Globalne strategije za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije i Strateškog kompasa za sigurnost i obranu Unija operativnim djelovanjem nastavlja podupirati univerzalizaciju, potpunu provedbu i poboljšanje Haškog kodeksa postupanja.
2. Ciljevi su operativnih djelovanja iz stavka 1.:
 - (a) promicanje univerzalnog potpisivanja Haškog kodeksa postupanja,
 - (b) promicanje potpune provedbe Haškog kodeksa postupanja od strane država potpisnica i
 - (c) doprinos boljem uključivanju Haškog kodeksa postupanja u napore za suzbijanje širenja balističkih projektila.
3. Detaljan opis operativnih djelovanja iz stavka 1. naveden je u Prilogu.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu djelovanja iz članka 1. izvršava zaklada *Fondation pour la Recherche Stratégique* (FRS).
3. FRS zadaću iz stavka 2. provodi pod nadzorom Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu sklapa potrebne aranžmane s FRS-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu djelovanja iz članka 1. iznosi 1 099 446,40 EUR.
2. Rashodima koji se financiraju iz referentnog iznosa navedenog u stavku 1. („rashodi”) upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.
3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima. Komisija u tu svrhu sklapa potrebni sporazum s FRS-om („sporazum”). Tim sporazumom utvrđuje se da FRS treba osigurati vidljivost doprinosa Unije na način koji odgovara visini tog doprinosa.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavještuje Vijeće o svim poteškoćama u vezi s time i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koje priprema FRS. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.
2. Komisija pruža informacije o financijskim aspektima djelovanja iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi sporazum.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2025.

Za Vijeće

Predsjednica

K. KALLAS

PRILOG

1. KONTEKST I OBRAZLOŽENJE

Haški kodeks postupanja protiv širenja balističkih projektila („Kodeks” / „HCoC”) međunarodni je sporazum donesen 2002. kako bi se suzbilo širenje balističkih projektila osposobljenih za isporuku oružja za masovno uništenje. Kodeks sadržava i mjere za izgradnju povjerenja kako bi se smanjio rizik od pogrešnog izračuna koji proizlazi iz probnih lansiranja balističkih projektila i lansiranja vozila za lansiranje satelita u miroljubive svrhe. Više od dvadeset godina nakon njegova donošenja Kodeks je važniji nego ikad jer se balističke tehnologije i dalje razvijaju u mnogim regijama svijeta i s obzirom na to da je zbog napetosti među zemljama koje raspolažu tim tehnologijama svaki mehanizam transparentnosti i komunikacije ključan za izbjegavanje eskalacije. Kodeks trenutačno broji 145 država članica, ali potrebni su dodatni naponi za njegovu potpunu univerzalizaciju. EU doprinosi ključnim aktivnostima informiranja javnosti kako bi se promicala univerzalizacija Kodeksa te njegova provedba i integracija u širi režim neširenja oružja.

2. OPĆI CILJ

Opći je cilj ovog djelovanja doprinijeti međunarodnom miru i sigurnosti, povjerenju i transparentnosti te provedbi Strategije EU-a za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje promicanjem univerzalizacije, potpune provedbe i poboljšanja Kodeksa. Ovim će se djelovanjem upotpuniti i poduprijeti diplomatski angažman Unije s državama potpisnicama i državama koje nisu potpisnice Kodeksa.

3. POSEBNI CILJEVI

Posebni su ciljevi djelovanja:

- (a) promicanje potpisivanja Kodeksa radi osiguravanja univerzalnosti, među ostalim promicanjem dijaloga između država potpisnica i država koje nisu potpisnice Kodeksa;
- (b) podupiranje potpune provedbe Kodeksa od strane država potpisnica;
- (c) doprinos boljem uključivanju Kodeksa u napore za suzbijanje širenja balističkih projektila. To obuhvaća jačanje vidljivosti Kodeksa i podizanje svijesti javnosti o rizicima i prijetnjama koje predstavlja širenje balističkih projektila te istraživanje, posebno putem studija, dinamike širenja balističkih projektila, razvoja događaja povezanih sa svemirom i mogućnosti poboljšanja Kodeksa te promicanja interakcije između Kodeksa i drugih relevantnih multilateralnih instrumenata.

4. OČEKIVANI REZULTATI

- (a) **Univerzalizacija, provedba i integracija Kodeksa u okvir za neširenje oružja.** Rezultati koji se odnose na univerzalizaciju, provedbu i integraciju Kodeksa u okvir za neširenje oružja sastojat će se od raznih aktivnosti u svrhu informiranja javnosti i država potpisnica Kodeksa. Informativna događanja bit će usmjerena na podizanje svijesti o HCoC-u i promicanje ciljeva Unije u pogledu univerzalnosti Kodeksa. Osim toga, organiziranim događanjima poboljšat će se provedba Kodeksa i uključenost svih država potpisnica u njegov rad te osigurati platforma za državne dužnosnike i stručnjake radi neformalne razmjene mišljenja o strateškim pitanjima, što će doprinijeti izgradnji povjerenja među državama. Konkretno, Fondation pour la Recherche Stratégique (FRS) organizirat će:
 - i. **četiri regionalna i/ili podregionalna seminara** (moguće u južnoj Aziji, na Bliskom istoku, u Srednjoj Americi te na Karibima i u Africi). Takva događanja provode se u bliskoj suradnji s vladama zemalja domaćina i, prema potrebi, relevantnom akademskom zajednicom. Prioritet će se dati događanjima za države koje nisu potpisnice. Poseban naglasak staviti će se na sudjelovanje država potpisnica koje su „regionalni predvodnici” kako bi se razmotrili prioriteti i perspektive s regionalnog stajališta. Seminari će uključivati regionalne stručnjake, predstavnike regionalnih organizacija, dužnosnike Ureda Ujedinjenih naroda za poslove razoružanja (UNODA), stručnjake FRS-a, dužnosnike EU-a i država članica, predsjedatelja i neposredni središnji kontakt (ICC). Prema potrebi mogli bi sudjelovati i privatni akteri, posebno iz svemirskih poduzeća. Na tim sastancima, koji će trajati jedan ili jedan i pol dan, poticati će se interaktivnost;

- ii. **sastanke s dužnosnicima iz odabranih država koje nisu potpisnice** te koje pokazuju potencijalni interes za pristupanje Kodeksu. Ti tehnički sastanci održat će se u glavnim gradovima ili na drugim relevantnim lokacijama (mjestu UN-a – New York, Beč i Ženeva, regionalne organizacije...). Ciljane države koje nisu potpisnice podrazumijevat će države koje su već nekoliko godina uključene u aktivnosti informiranja, a posebno one koje glasuju za rezolucije Opće skupštine UN-a kojima se podupire Kodeks. Posebno će se podupirati politički demarševi EU-a i država članica kako bi se te aktivnosti informiranja dopunile i olakšale prilagođenim prezentacijama i raspravama. U suradnji s predsjedateljem HCoC-a, ICC-om ili drugim državama članicama EU-a organizirat će se i informativni sastanci na marginama Prvog odbora Opće skupštine UN-a (službeni ručkovi i bilateralni sastanci);
 - iii. **tri popratna događanja za vrijeme ručka** koja će se organizirati na marginama redovitog godišnjeg sastanka HCoC-a u Beču, čime će se zajednici HCoC-a, posebno delegatima koji sudjeluju na redovitom godišnjem sastanku, omogućiti interakcija sa stručnjacima za projekte i rasprava o trenutačnim trendovima u pogledu širenja oružja. Agencije sa sjedištem u Beču, posebno UNODA i Ured UN-a za svemirska pitanja (UNOOSA), mogle bi sudjelovati u slučaju posebnih tema. Na popratnom događanju 2027. obilježit će se 25. obljetnica HCoC-a;
 - iv. **dva popratna događanja na marginama Prvog odbora Opće skupštine UN-a** za potporu rezolucijama Opće skupštine UN-a u New Yorku (2026. i 2028.). Datumi događanja odabrat će se tako da na njima mogu prisustvovati delegati koji sudjeluju u Prvom i Četvrtom odboru. Prije predstavljanja rezolucija Prvom odboru na zahtjev će se pružiti pomoć predsjedatelju, ICC-u ili drugim državama članicama kako bi se povećala potpora država Prvog odbora koje glasuju za rezoluciju Opće skupštine UN-a predstavljenu za potporu Kodeksu;
 - v. **pomoć ICC-u u raznim oblicima** kako bi se unaprijedila provedba Kodeksa putem raznih aktivnosti u suradnji s državama potpisnicama (izgradnja kapaciteta u državama za podnošenje godišnjih izvaja i imenovanje kontaktnih točaka, prijevodi, izmjene internetske platforme, pomoć predsjedatelju i ICC-u u pripremama za potencijalni neformalni sastanak između sjednica ili druge formate za raspravu o razvoju Kodeksa...).
- (b) **Podizanje svijesti o HCoC-u i širenju projektila.** Djelovanjem će se ostvariti rezultati koji doprinose podizanju svijesti o neširenju balističkih projektila. Time će se zajednici HCoC-a omogućiti pristup relevantnoj dokumentaciji i stručnom znanju o balističkim projektilima, svemirskim lansirnim sustavima te povezanim događajima i tehnološkom razvoju. Novoj generaciji stručnjaka pružit će se prilika da se upoznaju s rizicima širenja balističkih projektila. Naposljetku, cilj mu je osigurati da širenje projektila i HCoC budu sastavni dio razgovora o kontroli oružja, neširenju oružja za masovno uništenje i strateškoj stabilnosti.
- i. **Uključivanje sljedeće generacije.** Odabrat će se i pratiti dvije nove skupine u okviru skupine mladih za neširenje balističkih projektila da bi se podigla svijest o Kodeksu i osposobili mladi stručnjaci iz raznih regija u pogledu tih pitanja. Obje će skupine godinu dana raditi zajedno i sudjelovati u raznim internetskim aktivnostima i na jednom događanju uživo. Cilj odabira stipendista bit će stvaranje sinergija sa stipendijskim programom za sigurnost u svemiru Instituta Ujedinjenih naroda za istraživanje razoružanja (UNIDIR). Akademske ustanove i stručnjaci bit će pozvani da svojim znanjem doprinesu skupini i eventualno organiziraju sastanak. Na kraju obiju sjednica na kojima će skupina mladih dati preporuke o budućnosti Kodeksa očekuje se kratak pisani izvještaj o ishodu.
 - ii. **Uključivanje zajednice za novi svemir.** Budući da je posljednjih godina naglašena važnost HCoC-a kao instrumenta koji doprinosi regulaciji svemira, iznimno je važno uključiti novu svemirsku industriju u aktivnosti informiranja i podići svijest o rizicima od širenja projektila i uložiti transparentnosti. Stoga će se tijekom projekta organizirati hibridna radionica o izgradnji kapaciteta. Na toj će se radionici:

1. raspravljati o izazovima širenja oružja i međunarodnim normama za neširenje oružja;

2. raspravljati o ulozi mjera za izgradnju povjerenja i razmotriti način na koji se može osmisliti transparentnost i pritom čuvati osjetljive informacije;

3. poticati široko sudjelovanje i uključivanje tradicionalnijih aktera radi razmjene iskustava i dobre prakse.

iii. **Ažuriranje znanja o širenju balističkih projektila.** Na temelju stručnog znanja koje je tim FRS-a tijekom godina prikupio o širenju projektila, svemiru i povezanim pitanjima, cilj ovog naslova bit će ažuriranje i osvježavanje postojećeg korpusa informacija koje je FRS objavio o toj temi da bi dužnosnici i zainteresirana javnost mogli pristupiti vjerodostojnim informacijama, ali i da bi se te informacije predstavile na više poučan način i u skladu s potrebama stvorili novi sadržaji. Konkretno, FRS će u okviru ovog naslova:

1. ažurirati bazu podataka o balističkim projektilima i lansirnim sustavima te osigurati da predstavnici država članica i relevantni akteri imaju pristup;

2. pripremiti objavu s kratkom analizom (jedna stranica) važnih trendova u pogledu balističkih projektila i lansirnih sustava;

3. ažurirati postojeće kratke dokumente i izraditi edukativne materijale kako bi se pomoću vizualnih infografika istaknuli trenutačni trendovi u pogledu širenja projektila i lansiranja svemirskih letjelica;

4. objaviti jedan istraživački rad o ključnoj temi povezanoj sa širenjem projektila i lansiranjem svemirskih letjelica.

iv. **Podizanje svijesti o projektu.** FRS će nastaviti razvijati i upotrebljavati komunikacijske alate (internetske stranice, društvene mreže...) za promicanje projekta i potpore EU-a HCoC-u. Ovim će se naslovom omogućiti i predstavljanje HCoC-a na drugim ključnim forumima za neširenje oružja, na regionalnim sastancima i na marginama otvorene radne skupine za sprečavanju utrke u naoružanju u svemiru (PAROS) u svim njezinim aspektima. Poticati će se i sudjelovanje na konferenciji UNIDIR-a o sigurnosti u svemiru.

5. KRAJNJI KORISNICI

(a) Države potpisnice i države koje nisu potpisnice Kodeksa;

(b) vladini dužnosnici, oblikovatelji politika, regulatorna tijela, stručnjaci, posebno predstavnici mlađe generacije stručnjaka;

(c) međunarodne, regionalne i podregionalne organizacije;

(d) akademska zajednica i civilno društvo, posebno predstavnici mlađe generacije stručnjaka;

(e) predsjedatelj HCoC-a;

(f) neposredni središnji kontakt HCoC-a (austrijsko Ministarstvo vanjskih poslova);

(g) druge države članice koje žele promicati HCoC.

6. MJESTO ODRŽAVANJA

FRS će u dogovoru s relevantnim službama ESVD-a odabrati potencijalna mjesta održavanja sastanaka, radionica i drugih događanja. Kriteriji koji se upotrebljavaju za odabir mjesta obuhvaćaju spremnost i predanost određene države ili međuvladine organizacije u određenoj regiji da bude domaćin događanja. Određene lokacije posjeta zemljama ili aktivnosti za pojedine zemlje ovisit će o pozivima zainteresiranih država ili međuvladinih organizacija. Iako je vrijednost sastanaka i događanja uživo od ključne važnosti, virtualni sastanci organizirat će se prema potrebi kako bi se osigurala troškovna učinkovitost.

7. TRAJANJE

Ukupno procijenjeno trajanje djelovanja iznosi 36 mjeseci.
